

Kmet, delavec
in obrtnik
maj bodo naro-
du vodnik!

Izkušnja vsake srede.
Mesečina:
za celo leto Din 30—
za pol leta „ 15—
za inozemstvo
za celo leto Din 50—
Inserati po tarifu. — Pla-
manim vpraskanjem naj
so priloži znamko za od-
govor. — Neprankirane
pisma se ne sprejemajo.

Kmetijski list

Vsakdo vživa
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!

Rokopisi se ne vra-
šajo. — Pisma in toži-
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 2506. — Našim
pri poštni hranilnici
št. 14.194. ©

Velik praznik.

Le malo dni nas še loči od prazničnega božičnega razpoloženja, ko bodo polnočni zvonovi vabili verno ljudstvo v božje hrame na praznovanje rojstva Odrešenikovega. Oltarji bodo žareli v svitu najlepših luči, po-
božna srca pa bodo ob evangelijskih besedah ganjena in bodo iskala tolažbe in vtehe pri Onem, ki se je rodil v temni noči v bornem betlehemskega hlevu ob prepevanju angeljev: Mir ljudem na zemlji...

V kmečkih domovih pa bodo postavljeni v kotih paradiži in jaslice, največje veselje otrok. Po hiši in okrog hiše bo zadišalo po kadilu, gospodar in gospodinja pa bosta opravi-
vila starodavne obrede, kakor so jih poznali že naši predniki pred tisoč in tisoč leti.

Ni Božič samo velik verski praznik, ampak tudi velik domač praznik. To je praznik našega kmečkega doma in praznik vsega, kar je količkaj v zvezi s kmečkim domom. O Bo-
žiču je zbrana cela rodbina, kajti takrat ima

vsak najbolj čas. Sinovi in hčere, ki so že zdavnaj zapustile svoj dom, se najdejo o Bo-
žiču doma skupno s stariši. Skupne so jim na-
vade, skupna jim je govorica, skupne so nji-
hove želje in skupno trpljenje, vsaj so po-
gnali vsi iz ene domače korenine, iz enega doma.

Velik verski pomen božičnih praznikov vam bodo razložili oni, ki so v to poklicani. Velik moralen pomen pa ima Božič tudi kot praznik našega kmečkega doma, kajti baš te dni se vzbuja v nas vsa naša starodavna pre-
teklost, z vsemi svojimi lepimi in pomembni-
mi navadami vred. Nikar naj nihče ne govori o praznovanju — lepe navade in lepi običaji so to, ki so vezali med seboj stoletja in jih bodo še vezali v sreči in nesreči.

Velika moč je moč tradicije in ustnega sporočila in kjer so se ljudje držali svojega, niso propadli. Tudi naš kmečki dom ne bo propadel, dokler bo ostal sam sebi zvest.

interesenti zaenkrat še samo največji reveži — kaj pa čez nekaj desetletij, ali pa čez 100 in več let? Kaj potem?

Zato nimajo prav tisti, ki brezbrizno gle-
dajo na »ta male« in na »beračijo«. Stvar je v resnici mnogo važnejša, ali recimo najvaž-
nejša za nas vse, in to, kar danes začenjajo današnji agrarni interesenti, bo v teku let naše najbolj usodno vprašanje! Če pojde tako naprej, kakor gre, ne bomo imeli v dogled-
nem času nič preveč časa pričakati se za »sve-
tovne nazore« in podobne stvari, ampak bomo vsi postali »agrarni interesenti«, ker nas bo k temu prisilil želoдец in vprašanje vsakda-
njega kruha.

Občni zbor Zveze.

Agrarnih interesentov je danes v Drav-
ski banovini nad dvajset tisoč! To se pravi nad dvajset tisoč rodovin ali skoro 100 tisoč ljudi, ki hočejo kruh! Toliko jih je po urad-
nih podatkih — v resnici jih je še mnogo več. Organiziranih pa jih je v »Zvezi« okoli tri tisoč, kar je mnogo premalo, za začetek pa prav lepo število, ker obstoji »Zveza« komaj 1 leto. Na občnem zboru (v nedeljo 15. t. m.) je bilo zastopanih po delegatih okoli 2000 članov.

Občni zbor je otvoril predsednik g. Stražišar. V svojem odgovoru je pozdravil navzočega zastopnika vlade, potem pa pred-
lagal brzojavni pozdrav Nj. Vel. kralju Alek-
sandru in ministru za poljedelstvo dr. Fran-
gešu. Brzojavka Nj. Vel. kralju se glasi:

»Agrarni interesenti iz Slovenije, zbrani na svojem rednem občnem zboru v Delavski zbornici v Ljubljani, izražajo tudi ob tej pri-
liki Vašemu Veličanstvu svojo globoko uda-
nost in zahvalo za Vašo kraljevsko odločitev, dati zemljo tistim, ki jo obdelujejo, in za Vaše visoko zavzemanje, da se agrarna reforma reši v korist malega človeka in s tem tudi v korist naroda in države.«

Ministru za kmetijstvo dr. Frangešu pa so brzojavili:

»Agrarni interesenti iz Slovenije, zbrani na svojem rednem občnem zboru v Delavski zbornici v Ljubljani, Vas ob tej priliki po-
zdravljajo in Vas izražajo svoje spoštovanje in zahvalo. Občni zbor je z veseljem ugotovil, da se pod visokim Vašim nadzorstvom priva-
ja agrarna reforma k uspešni likvidaciji, ka-
kor je v interesu agrarnih interesentov in s tem v interesu naroda in države.«

Zborovalci so obe brzojavki z navduše-
njem in soglasno odobrili.

Predsednik g. Stražišar nato nadaljuje: Dne 28. novembra je minulo eno leto, odkar je ustanovljena organizacija agrarnih intere-
sentov. Ustanoviti bi jo bilo treba pravzaprav že pred 10. leti, toda takrat ni bilo za to vpra-
šanje še pravega zanimanja med nami. Zato so bile tudi priprave za ustanovitve zelo težke. Šele pred enim letom smo se zbrali v skrom-
nem številu in takrat smo prvič ugotovili de-
jansko stanje agrarne reforme pri nas. Pri-
pravljalni odbor je dosegel, da so bila pravila »Zveze« potrjena, nato pa se je takoj lotil stvarnega dela. Uredili smo najprej pisarno, potem pa smo začeli z organizacijo. Naše glav-

Vesel Božič

želita vsem prijateljem
uprava in uredništvo

Agrarni interesenti.

Občni zbor »Zveze agrarnih interesentov«. — Pomen »Zveze«. —
Boj za obstanek.

Dne 15. t. m. se je vršil občni zbor »Zveze agrarnih interesentov«. Malo znana je ta družba, in če jo kdo v pogovoru omeni, za-
mahne roka nekako zaničljivo, češ, kaj bo to! To vse skupaj ni nič! Tako delajo ljudje, ki stvari ne razumejo in ki jo presojujejo žalibog le prepovršno. Kdor pa se zamisli nekoliko globlje v jedro in bistvo našega kmečkega življenja, presoja pomen »Zveze« vse drugače.

Kdo so ti ljudje »agrarni interesenti«? Reveži so, ki bi radi nekaj zemlje. Svoje zemljiške lastnine imajo premalo, da bi mogli živeti, zato pa bi radi na podlagi zakona o agrarni reformi dobili še kakšno njivico zra-
ven, da bi bilo vsaj za kakšno kozo, da bi otroci imeli vsaj enkrat na dan kozje mleko. Sama beračija torej, ki ni vredna, da bi o njej govoril. Ko bo pa »agrarna zemlja« raz-
deljena in ko bo konec agrarne reforme, bo tudi »Zveze agrarnih interesentov« konec.

Tako pravijo ljudje, ki ne vidijo daleč. Mi pa vprašamo: Ali ni morebiti vsak kmet pri nas »agrarni interesent«? Koliko pa je kmetov pri nas, ki bi lahko svojim potom-
cem dali toliko zemlje, da bi vsi zopet živeli od zemlje kakor oni? Ali ne čuti vsak oče in vsaka mati na kmetih včasih neko tesnobo, ko gleda na svoje doraščajoče otroke in ko slopa predenj težko vprašanje: Kam pa pojdejo, ko bodo veliki? Eden bo doma — kaj pa drugi?

Ali niso vsi ti očetje tudi »agrarni intere-
senti«?

Potem pa doraščajoča kmečka mladina. Dokler se najstarejši ne oženi, še nekako gre. Enkrat pa le pride težavni dan, ko je treba zapustiti rodni dom. Toda kam? Eden je v šolah — kaj bo iz njega? Drugi že služi za hlapca, tretji jo mahne v rudnik, bogve-
kam. Dekleta gredo od doma in nihče ne ve, kaj bo z njimi! Vsem pa, ki odhajajo, je slo-
vo od doma in od zemlje težko in mogoče žalostnih pogledov se ozira na domačo vas, mo-
goče zadnjikrat. V srcih pa se oglašajo tiha, toda velika želja: Oh, ko bi imel vsaj košček zemlje in bajto na njej, kako bi bil srečen...!

Vprašamo: Ali niso vsi ti fantje in de-
kleta tudi »agrarni interesenti«? In odgovar-
jamo: Da, prav vsi! Od prvega do zadnjega!

Vprašanje zemlje je za vsak narod in za vsako državo temeljno vprašanje. Brez zem-
lje ni države in tudi posameznika ne! Tudi mi nismo nikaka izjema. Tudi mi bomo obstali le, dokler bomo imeli kruh, tega pa brez zemlje ni. Kruha ne izdeluje nobena fabrika in ni ga naroda na svetu, ki bi živel brez zemlje. Zato smo tudi mi vsi »agrarni intere-
senti«, kar nas je. Mi še prav posebej, ker se naš rod še vedno množi, zemljiški pridelek pa pri nas ne raste tako naglo kakor število prebivalstva. Res je, da so največji agrarni

no delo je bil pouk, kajti ljudje večinoma niso niti najmanj vedeli, kakšne pravice jim daje zakon. Poučevali smo ljudi na številnih sestankih, dajali pojasnila v pisarni in ustmeno in čeprav nismo dosegli vsega, kar bi želeli, smo vendarle imeli lepe uspehe. Odbor je pričel veliko delo. Vas pa prosim, da »Zvezi« ostanete zvesti v svojo korist in da jo vsestransko podpirate! (Odobrovanje.)

Poročilo tajnika.

O delu tajništva je poročal dr. Janže Novak: Kakor je rekel že g. predsednik, je odbor »Zveze« izvršil v preteklem letu veliko delo. Pomagati pa morate odboru tudi Vi sami s tem, da odboru vedno sporočite svoje želje. Kdor se je obrnil na nas, ni nihče ostal brez odgovora. Ne moremo pa ustreči onim, ki nam ne povedo, kje jih čelvelj žuli. Delo v naši pisarni se je tako nagromadilo, da bomo morali nastaviti posebno delovno moč, če pojde tako naprej. S posebnim priznanjem pa moram omeniti, da je vršil glavno delo g. Milan Mravlje, ki je imel poleg vsega svojega drugega dela tudi še veliko število predavanj o agrarni reformi skoro po celi deželi. Pouk, ki smo ga dali ljudem, je velikanski. Pri tej priliki naj ugotovim, da smo svoje zadeve priobčevali v vseh listih, ki so jih hoteli sprejeti in ne samo v »Kmetiskem listu«. Če pa naših objav kdo noče sprejeti, tega nismo mi krivi. Toliko v pojasnilo, in prosim g. zastopnika vlade, da blagovoli to sprejeti v vednost.

Očitati so nam tudi boljše vizem. Stvar je pa v resnici taka, da se »Zveza« ne zavzema za noben boljše vizem, ampak samo za pravice agrarnih interesentov, ki jim jih daje zakon! Gre za fakultativni odkup zemlje. Veleposestniki ponujajo zemljo kmetom v nakup po razmeroma visoki ceni. Mi pa vemo, da bo zakon o likvidaciji agrarne reforme imel tudi določbo glede cene, in smo prepričani, da bo ta cena nižja, kakor jo zahtevajo veleposestniki. Če torej agrarnim interesentom pravimo, naj počakajo z nakupom — ali je to boljše vizem? (Burno odobrovanje.)

Mi smo imeli vedno pred očmi ves obseg agrarne reforme. Pregledali smo vsa veleposestva in delali na to, naj se vsa agrarna zemlja res da v zakup. Vladi smo predložili, naj se pri končni likvidaciji še posebej ozira na razmere v Sloveniji.

Mnogo posla je imela »Zveza« z veleposestniki na Dolenjskem, ki izigravajo zakon o dajatvi lesa na vse mogoče načine. Zveza je že ukrenila in bo še ukrenila potrebne korake, da se to izigravanje prepreči. (Odobrovanje.)

Blagajniško poročilo.

O stanju blagajne je poročal g. Milan Mravlje. Dohodkov je imela »Zveza« preteklo leto Din 22.305—, izdatkov pa 14.988. Največ se je porabilo denarja za pisarno, za poštino, za koleke, za deputacijo v Beograd in za predavanja, ki jih je bilo 35. Po proračunu bo prihodnje leto mogoče shajati z dosedanjim članarino — 1 Din mesečno. Preostanek je naložen v hranilnici.

Pregledniki so našli račun v najlepšem redu.

Po poročilih odbornikov je predlagal preglednik računov razrešnico sedanjemu odboru. Pri novih volitvah je bil na novo izvoljen dosednji odbor.

Stanje agrarne reforme.

O današnjem stanju agrarne reforme je podal kratek pregled podpredsednik »Zveze« g. Albin Prepeluh. Na agrarno reformo so začeli misliti takoj po prevratu l. 1919 in prepričani so bili, da bo v 2 letih končana. Toda kmalu je bil uveljavljen 4-letni zakup, iz česar se je videlo, da se reforma ne bo tako hitro izvršila in res, še do danes ni končana. Nedavno pa je izšel ukaz, naj se vsi, ki so

dobili zemljo, javijo s svojimi dokumenti pristojni oblasti, sicer bo njihova zemlja dodeljena dobrovoljcem. To je pomembno. Mi bomo v tem oziru storili potrebne korake, da se ljudje obvarujejo škode in posebna deputacija bo razložila zadeve g. banu.

»Danes« je nadaljeval govornik, »zborujemo v Delavski zbornici. Vidite, delavci so danes že precej na boljšem. Oni imajo osem-

urni delavnik — zakon. Imajo zaščito dela — zakon. Vi nimate še nič. Mi stojimo še na začetku. Mi smo komaj rekli »a.« Treba bo torej še mnogo dela, predno izvršimo veliko socialno delo, mogoče največje za naš narod. Dosegli bomo pa uspeh le v slogi, kajti: sloga jači, nesloga tlači.

Z zahvalo za obilno udeležbo je predsednik zaključil lepo uspelo zborovanje.

Težka vprašanja.

Najvažnejša skrb vsakega živega bitja je vprašanje prehrane in s tem tesno zvezano vprašanje zemlje. Rastlina srka svojo hrano iz zemlje, živali so odvisne zopet od rastlin ali šibkejših živali in tudi človek, ki se ponosno imenuje krona stvarstva, je odvisen glede prehrane zopet le od rastlin in živali, torej od zemlje. Pot od zemlje v rastlino in od rastline preko živali in človeka nazaj v zemljo je vedno ena in ista in se večno ponavlja.

Vsa živa bitja, od rastline do človeka, se pa množe. Ljudi je na svetu vedno več in vedno več ljudi potrebuje tudi vedno več rastlin in vedno več živali za prehrano. Kjer se ljudje namnože, rastline in živali pa ne, tam nastane težka »gospodarska kriza«, ki je v svojem jedru vedno le boj za kruh ali »boj za zemljo«. Zadnja posledica gospodarskih kriz so čestokrat krvave vojske ali pa revolucije.

Množitev ljudi preprečujejo včasih nalezljive bolezni (v Afriki), včasih pa vojske. Vse to je pa le začasno. Bolezni prenehajo in tudi najdaljše vojske je enkrat konec in čez nekaj let so ljudje zopet tam, kjer so bili. Ker pa hoče vse živeti in imeti svoj kruh, začne ljudje zapuščati svoje domove in se selijo daleč proč. Vsi izseljenci iščejo hrano, t. j. zemljo.

Narava pa ni ustvarila ljudi le tako, da iščejo hrano in da vsak dan jedo, ampak hočejo ohraniti tudi svoj rod. Zgodovina nam pripoveduje, da so včasih celi narodi zapuščali svoje domove in se selili v nove kraje, kjer so imeli lažje življenje, t. j. več kruha kakor doma.

Tudi v naši domovini je skrb za vsakdanji kruh vedno bolj moreča. Številke nam kažejo, kako se naš rod množi in iste številke nam pravijo, da manjka pri nas vsako leto kruha za 6000 ljudi. Površina zemlje se pri nas ne množi, ampak je vedno ista, ljudi pa vedno več. Kam s temi ljudmi?

Odgovor na to vprašanje je toliko težji, kolikor manj je danes zemlje, kamor bi ljudje lahko odhajali. Izseljevanje, ki je bilo nekdanja naša glavna rešitev, je danes otežkočeno. Ker pa ljudje ne morejo živeti v zemljo, je treba resno misliti tudi na druge rešitve vprašanja o ohranitvi rodu in ne samo na izseljevanje.

Zgodovina nam pripoveduje, da je po 30-letni vojni (pred 300 leti) živel na Češkem skoraj 300 tisoč ljudi. Danes živi na Češkem skoraj osem milijonov ljudi, torej skoraj 30 krat toliko. Podobno je bilo tudi v Nemčiji in tudi v drugih državah. V Nemčiji živi danes na razmeroma malem ozemlju nad 60 milijonov ljudi in število izseljencev iz Nemčije je razmeroma prav majhno. To se pravi z drugimi besedami, da ni nemogoče najti tudi na istem prostoru hrane za 10—20 krat toliko ljudi kot jih je živel tam nekdanj.

Učeni možje so že zdavnaj spoznali, da je ravno pomnožitev ljudi tista velika sila, ki goni ves napredek. V skrbi za vsakdanji kruh so ljudje začeli misliti, kako bi pridobili na istem prostoru vedno več in več. To vprašanje so tudi več ali manj srečno rešili in dosegli, da jim danes zemlja rodi mnogo, mnogo več kot nekdanj. Znanost pa se žalibog ne širi tako naglo med ljudmi kakor narašča število prebivalstva in tam, kjer napredek zastaja,

ljudje pa se množe, nastane »kriza prebivalstva« in samo tam trka na vrata »izseljeniško vprašanje«!

Znano je, da ima severna Nemčija razmeroma slabo zemljo, pa vendar pridelajo tam po 30 do 40 centov žita na hektar, pri nas pa smo veseli, če pridelamo le eno tretjino tega. Kako je to mogoče? To je mogoče, ker ima severna Nemčija silno napredno šolstvo in zato prebivalci tistih krajev mnogo boljše in hitrejšo uporabljajo vse pridobitve moderne znanosti kot pa pri nas.

V Nemčiji in tudi v sosednji Avstriji nimajo samo velikih kmetij, ampak tudi mnogo malih kmetov, ki nimajo niti 10 oralov zemlje. In vendar ti kmetje tam (po uradnih podatkih) razmeroma prav dobro živijo, pri nas pa komaj dihamo in še težje čakajo, da bi se vendar že enkrat odprla — Amerika! Tu se nekaj ne ujema. Če gre tam, zakaj ne bi šlo tudi pri nas?

Mi vemo, da se da dandanes tudi na slabi zemlji mnogo več pridelati kakor so pridelali naši predniki na isti površini najboljše zemlje. Zakaj tega ne storimo? Ali ni glavni vzrok tega zla nepoučenost naših ljudi?

Dandanes gre v naprednih deželah ves razvoj za tem, da se ustvarja vedno več malih posestev, kjer lahko ena rodina dobro živi, ker velikih posestev ni več treba. Mi smo od te točke napredka še jako oddaljeni, ker potrebujemo za preživljanje ene kmečke rodbine še vedno skoro toliko zemlje kakor pred 50 leti. Pomnoževanje prebivalstva pa se nadaljuje brez ozira na naš zastanek v napredku in odtod izvirajo vsi naši križi in krize in bolečine.

Važno vprašanje našega obstoja leži tedaj v tem, če se nam bo posrečilo dvigniti naš kmetijski napredek tako, da razlika med potrebno produkcijo hrane in med naraščanjem prebivalstva ne bo prehuda in preobčutna. Izravnanje te razlike je najvažnejša naloga vsega našega izobraževalnega dela, pa tudi najpomembnejša naloga javne uprave.

Denar naložite

najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

Kmetiski hranilni in posojilni dom v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6%, proti trimesečni odpovedi po 7½% brez odbitka davka na rento.

STANJE VLOG DIN 25.000.000—

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog.

Podružnica v MARIBORU
Šlomiškov trg 3, pritl., poleg Šolske cerkve.

Rojstni dan Nj. Vel. kralja.

V torek dne 17. dec. smo praznovali po celi državi rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra z vsemi svečanostmi. Niti ena hiša ni ostala neokrašena, povsod so se vršile svečane službe božje ob obilni udeležbi prebivalstva, ki je pri tej priliki ponovno dokazalo svojo udanost do Najvišjega predstavnika lastne države.

Posebno velike so bile svečanosti v prestolici države, v Beogradu, kamor je ravno na rojstni dan Nj. Veličanstva prispela velika deputacija vseh občin iz Hrvatske, da se pokloni svojemu vladarju. Poklonitvena deputacija iz naše ožje domovine pa pojde v Beograd 6. januarja prihodnjega leta, da pokaže, da smo tudi Slovenci s svojim kraljem eno v skrbi in brigi za dobrobit naroda in države.

Mensignor Tomo Zupan — 90-letnik.

Na svojem prijaznem domu nad Kranjem obhaja dne 21. t. m. svojo 90-letnico eden najzaslužnejših slovenskih mož, preč. g. zlatomašnik Tomo Zupan — mož, ki je dolga desetletja nesebično deloval kot verski vzgojitelj celih generacij šolske mladine, kot neumoren in požrtvovalen predsednik Ciril-Metodove družbe in kot neutruden slovenski pisatelj.

Zgodovino njegovega plodnega javnega dela bo napisalo boljše pero. Naj pa bo preč. g. zlatomašnik in odlični naš javni delavec prepričan, da nam naše čestitke k njegovemu jubileju prihajajo iz dna srca, odkritosrčno in priprosto, kakor je odkrit in priprost ves njegov jekleni značaj in zato prosimo Vsemogočnega, naj nam ohrani njegovo plemenito srce in zlato dušo še mnogo, mnogo let!

Banovina prevzela oblastne denarne zavode.

Ban dravske banovine g. inž. Dušan Sernee sporoča javnosti:

Ker so z zakonito odredbo prešle vse pravice in obveznosti ljubljanske in mariborske oblastne samouprave na dravsko banovino, sta tudi Kranjska hranilnica v Ljubljani in Oblastna hranilnica mariborske oblasti s podružnico v Celju postali last dravske banovine in jamči banovina za vse vloge in obveznosti teh denarnih zavodov, kakor sta poprej jamčili oblastni samoupravi. Zavoda poslujeta do nadaljne odločbe na podstavi njihovih odredb kot samostalna zavoda še nadalje. Funkcije, ki sta jih opravljali bivši oblastni skupščini in oblastna odbora, izvršuje odslej ban dravske banovine, oziroma njegov pomočnik.

Kulturna in prosvetna društva. — Zakon o narodnih šolah.

§ 156. Privatno inicijativo (pobudo) kulturno-prosvetnih ustanov v cilju narodne prosvete, posebno ljudske univerze na vasi in v industrijskih centrih, bo ministrstvo prosvete podpiralo, pridržujoč sebi pravico odobritve osnovanja poedinih ustanov, kakor tudi pravico nadzorstva.

§ 157. V sporazumu z ministrom vojske in mornarice, ministrom trgovine in industrije ter ministrom socialne politike in narodnega zdravja, a v soglasnosti s predsednikom ministrskega sveta, bo predpisal minister prosvete uredbo, s katero se bo odredil postopek in navodilo za ujedinjavanje celokupne državne in privatne akcije na narodni prosveti. Ta uredba bo obsegala vse državne in banovinske ustanove, kakor tudi vsa privatna društva (humanitarna, prosvetna, patriotska, pevska,

viteška (telovadna) profesionalna in strokovna), katerih delo je v kakršnikoli obliki vezano z ljudskim izobraževanjem.

S to uredbo in drugimi primernimi ukrepi se bo ministrstvo prosvete brigalo, da bo akcija privatnih društev in banovinskih ustanov na ljudskem izobraževanju v skladu s prizadevanjem državnih oblasti in ustanov, da se prepreči škodljiv paralelizem delovanja, da se sprečavajo spori kjer obstoje, in da se ujedinijo ustanove z istimi nalogami, kjerkoli je to potrebno in koristno.

Zakon o zatiranju rastlinskih bolezni in škodljivcev.

Nj. Vel. kralj je na predlog ministra poljedelstva predpisal zakon o pobijanju bolezni in škodljivcev na kulturnih rastlinah. Zakon ima 24 členov. Predvsem predpisuje, da je vsak lastnik ali zakupnik zemlje dolžan obvarovati rastline pred rastlinskimi boleznimi in škodljivci in se ravnati po predpisih vladnih organov in ustanov. Dalje govori zakon o dolžnosti državnih strokovnjaških organov in državnih poljedelskih oglednih in kontrolnih postaj glede uničevanja rastlinskih bolezni in škodljivcev. Občinska oblastva so dolžna ukreniti vse potrebno za pobijanje bolezni na rastlinah. Za zbiranje gotovih škodljivcev se smejo deliti nagrade iz občinskega poljedelskega zaklada. Ban je dolžan za pobijanje rastlinskih škodljivcev in bolezni predpisati metode in potrebne ukrepe. V dolžnost bana spada tudi zatiranje kobilic. Stroške nosi polovico država, četrtino banovina, četrtino pa zainteresirana občina.

Naposled govori zakon o pritožbah in kaznih. Denarne kazni gredo v blagajno občinskega poljedelskega zaklada, odnosno državnega poljedelskega zaklada. Zakon dobi obvezno moč 30 dni po objavi v »Službenih Novinah«.

† Anton Selčan.

Dne 7. decembra t. l. je umrl gospod Anton Selčan, posestnik v Lipi na Frankolovem, v 75-letni starosti po dveletni bolezni. Rajnki Anton je bil nad 41 let občinski odbornik občine Frankolovo, predsednik nadzorstva in soustanovitelj Kmečke hranilnice in posojilnice na Frankolovem, večletni član krajnega šolskega sveta itd. Lovce je bil od 18. leta pa do svoje smrti.

Pogreb rajnega se je vršil v ponedeljek dne 9. t. m. ob 10. dopoldne. Takega pogreba še ni videla fara. Zbrana je bila množica od blizu in daleč, ker rajni je bil daleč na okrog spoštovan. Poleg drugih so se udeležili pogreba občinski odbor in člani načelstva in nadzorstva Kmečke hranilnice in posojilnice na Frankolovem in odbor »Društva kmečkih fantov in deklet na Frankolovem«. Pred domačo hišo je govoril v imenu lovcev zakupnik lova Drago Klinc iz Vojnika, nakar mu je v pozdrav zatrobil lovski rog in je 15 lovcev dalo iz pušk pod spretnim komandirjem rezervnim oficirjem Brankom Bezenškom častno salvo. Po končani sveti maši smo odšli z njim na mirodvor, kjer se je v imenu lovcev poslovil Drago Klinc, nakar je še zatrobil lovski rog in zahruščala je spet salva iz petnajstih lovskih pušk. Po častni salvi se je še vsak lovec od rajnega poslovil s posameznim strelom.

Rajnki je bil zvest pristaš kmečke misli, pri vseh prilikah je vso svojo življensko silo posvetil za zmago kmečke ideje. Vedno je kandidiral v občinski odbor kot odbornik le kot zaupnik najzavednejših kmetov občine. Stal je kakor skalnati breg, ki se zama zaganja v njega razburkani valovi in ponosno je razširjal kmečko misel. Deloval je v smislu kmečke ideje z vzglednim, poštenim in nesebičnim delom. Dragi tovariš, lahka ti bodi zemljica, katero si po očetovsko ljubil.

DOPISI.

Dramlje. Na Štefanovo, t. j. dne 26. decembra 1929, ob 8. uri dopoldne v lokalu društva »Detelje« v Dramljah sklicuje sadjarska in vrtnarska podružnica svoj 3. redni občni zbor. Ker so letos na programu izredno važne točke, se vabite vsi člani in nečlani k čim največji udeležbi. Za isti dan se je zaprosilo tudi za predavatelja g. Levstika iz Celja in gosp. Vardjana iz kmetijske šole, ki nam bosta predavala o pomenu sadjerejstva in sploh o napredku gospodarstva. Po končanem zborovanju se bodo vsem odlikovancem, ki so bili priznani na letošnji razstavi, razdelile diplome in nagrade.

Križevci v Prekmurju. Škratinka se je pojavila zopet pri nas in sicer sta oboleli pri posestniku Hari Janezu dve mali deklici. Odpeljali so ju z rešilnim vozom v mursko-soboško bolnico. Med potoma je mlajša oči zatislila, za starejšo je pa tudi malo upanja, da bi ozdravela. Na osnovni šoli je pouk ukinjen za sedem dni. — Križevsko prostovoljno gasilno društvo priredi na Štefanovo dne 26. decembra v gostilni gosp. Kahra Josipa plesno veselico, na katero društvo vabi že sedaj fante in dekleta. Vstopnina je za osebo 3 Din, za družino 6 Din. — Na Hodošu v Prekmurju je pričel obratovati dne 5. t. m. velik eksportni mlin, ki je prvi v našem Prekmurju tako velik. Lastnik mlina je g. Luthar Štefan in sinovi iz Hodoša.

Novo mesto. Učenci kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu želijo vsem čitateljem »Kmetijskega lista« vesele božične praznike: Josip Zalec, Josip Štukelj, Alojzij Hočevnar in Fratic Nadrah.

Iz Blok. Odkar je politika iz cerkve izključena, je prav prijetno hoditi v cerkev. Moti nas le to, da je pričel sedaj cerkveni predstojnik po dolgem oklevanju z agitacijo za nakup otrobov in to ne samo pri maši, ampak tudi pri večernicah. — Zapustil nas je naš g. učitelj A. Urbančič ter je odšel s svojo ženo na novo mesto v Dob. Želimo mu v novem kraju prav prijetno bivanje. Pri nas ga bomo vsekakor pogrešali v šoli, kakor tudi v družbi. — V Kmetijski občinski odbor so izvoljeni naslednji posestniki: Stanko Lenarčič, župan, Franc Modic, Lahovo, Josip Rudolf, Velike Bloke, Zakrajšek Rafael, Zakraj, Hiti Matevž, Lovranovo. V srezki kmetijski odbor pa Stanko Lenarčič. — Naročnike Kmetijskega lista vabimo, da ostanejo tudi v bodočem letu zvesti naročniki in vsak naj pridobi še vsaj po enega naročnika. — Vesele praznike.

Ljudska samopomoč v Mariboru

sprejme za slučaj smrti
in doživetja vse zdrave
osebe od 1. do 90. leta in izplača do največ
Din 53.000 na podporah.
Zahtevajte brezplačno pristopno izjavo.

Izvirne francoske pastilje

VALDA'

proti prehladu, glavobolu, grižobolu.
Prodajajo vse lekarne in drogerije.

Pridobivajte člane Kmetijski
Matici!

NOVICE.

Novi zakoni. Nj. Vel. kralj je podpisal sledeča nova zakona: Zakon o pobijanju rastlinskih boleznih in rastlinskih škodljivcev ter vinski zakon.

Zakon o uradništvu. Nj. Vel. kralj je podpisal zakon, po katerem se lahko uradniki po potrebi službe tudi brez svojega pristanka premeste, upokoje in odpuste iz državne službe.

Zakon o elektrifikaciji Jugoslavije je bil te dni v načrtu doposlan zbornicam za trgovino, obrt in industrijo, da dajo o njem svoje mišljenje.

Pravilnik za ureditev katastra. Finančni minister je izdal pravilnik za ureditev katastra v krajih, kjer še ni izvršena katastralna izmera, to je v severni in južni Srbiji ter Črni gori.

Konferenca katoliških škofov. V četrtek dne 12. decembra so se sešli v Zagrebu jugoslovanski katoliški škofje na konferenco, ki jo je sklical nadškof dr. Bauer. Predmet konference je bil pred vsem zakon o ljudskih šolah.

Predsednik okrožnega sodišča v Celju vpokojen. Pretekli teden je bil na lastno prošnjo vpokojen predsednik celjskega okrožnega sodišča g. dr. J. Kotnik.

Denarni zavodi. »Trgovski list« poroča, da je »Ljudska posojilnica« v Ljubljani prevzela večino delnic Prometne banke d. d. v Ljubljani.

Jugoslovensko sokolstvo vstopi v Sokola kraljevine Jugoslavije. V nedeljo se je vršila v Beogradu izredna skupščina »Jugoslovenskega sokolskega saveza«, na kateri je bilo sklenjeno, da vstopi celokupno jugoslovensko sokolstvo v novega »Sokola kraljevine Jugoslavije«.

Elektrifikacija Št. Jurija ob južni železnici je izvedena. V nedeljo dne 8. decembra je v trgu prvič zasvetila električna žarnica na veliko radost in zadovoljstvo prebivalstva. Lokalno omrežje je priključeno na daljnovidne elektrarne.

Naši novi podmornici. Začetkom preteklega tedna sta prispeli naši novi podmornici »Smeli« in »Osvetnik«, ki sta bili zgrajeni v Toulonu, v pristanišče naše vojne mornarice, v Tivat. Novima podmornicama so bile prirejene navdušene ovacije. Ves Tivat je bil v zastavah. Istočasno je obiskala tudi francoska mornarica naše dalmatinske luke. Zastopniki Francoske so bili povsod izredno lepo in navdušeno sprejeti.

Glasbena Matica se je vrnila pretekli teden iz Francoske in Švice, kjer je v velikem zmaganosti slovenske pesmi odpela svoje koncerte. Ljubljansko občinstvo je matičarje navdušeno sprejelo ob povratku ter jim čestitalo na doseženem uspehu v prijateljski Franciji in Švici. Glasbena Matica je storila s svojo pevsko turnejo po francoski republiki mnogo za medsebojno spoznavanje francoskega in našega naroda in pripomogla k še iskrenjši zvezi med Francijo in Jugoslavijo.

† Štefan Lamper. V Sevnici je umrl tamošnji župan in posestnik gospod Štefan Lamper. Blagopokojni je bil eden najagilnejših članov vseh gospodarskih organizacij v ondotnih krajih. Kot mož vsesplošnega zaupanja je županovl dolga leta sevniki občini, kjer je zapustil nenadomestljivo vrzel med javnimi delavci. Ohranili ga bomo v trajnem spominu. Ostalim globoko sožalje.

Sovjetski poslanik v Londonu. Pretekli teden je prispel v London sovjetski veleposlanik Sokolnikov in izročil svoja poverila zunanjemu ministru Hendersonu.

Turški minister pobegnil. Turška vlada je dala zapreti bivšega ministra trgovine Zenan beja, ker je oškodoval državno za velike vsote. Zenan beja pa se je posrečilo pobegniti v inozemstvo.

Subotica za revne občane. Subotički župan je predložil mestnemu svetu, da velik del občinskega zemljišča razparcelira v stavbene parcele in ga po najnižji ceni proda onim občanom, ki žele graditi stanovanjske hiše, a nimajo za to dovolj denarja. Predlog je bil od vseh revežev z zadovoljstvom pozdravljen.

Razbojniki kakor v Ameriki. V soboto dne 8. decembra so izvršili maskirani razbojniki v Prekmurju take vrste napad, kakršni se dogajajo le v Ameriki. — Lesna tvrdka je zgradila od Dolnje Lendave v Črni gozd ozkotirno železniško progo, po kateri je prevažala les na glavno postajo. Po tej progi sta se 8. decembra vozila z lokomotivo dva uslužbenca lesne družbe in nesla seboj 96.000 dinarjev za izplačilo delavcev. Ko se je nahajala lokomotiva sredi gozda, je morala vstaviti, ker je bilo čez progo položeno veliko bruno. Ko sta ga hotela uslužbenca odstraniti, so priskočili iz gošče trije maskirani razbojniki ter z revolverji zahtevali denar. Da si rešita življenje, sta ga brez odpora izročila, nakar so razbojniki brez sledu izginili.

Strašen zločin podivjanega sina. V vasi Remete blizu Zagreba je izvršil kmet Tomo Zajec zločin, kakršnega še ne pomnijo vaščani. Okrog polnoči je prihrumel v hišo svojih starišev pobesneli Tomo ter najprej zaklal svojo 68 let staro mater in nato še 77 let starega očeta, ki je priskočil obupno se boreči materi na pomoč. Pobesnelega sina so kmetje z zanjko vrgli na tla, ga zvezali in odpeljali v norišnico.

Nova češkoslovaška vlada, katero je sestavil agrarec Udržal, se je predstavila pretekli četrtek parlamentu. Vlada ima zadostno večino. Proti vladi so demonstrirali samo komunisti. V novi vladi je zastopanih osem strank in sicer: Češkoslovaška kmetjska stranka s štirimi ministri, narodno-demokratska stranka z enim ministrom, obrtna z enim, nemška kmetjska z enim, češkoslovaška ljudska z dvema, češkoslovaški socijalisti s tremi, češkoslovaški narodni socijalisti z dvema in nemški socijalisti z enim ministrom. Poleg teh je prevzel finančno ministrstvo dr. Engliš kot strokovnjak in nestrankar. Krščanski socijalisti in slovaška klerikalna stranka s komunisti so ostali v opoziciji.

Težka železniška nesreča v Belgiji. Na progi Bruselj—Namur je iztiril osebni vlak, ker so odpovedale zavore. Vlak je vsled tega z neznansko brzino drvel in ko je privozil na postajo Namur, se je lokomotiva prevrnila, vagoni pa skočili s tira in se popolnoma razbili. Dvajset potnikov je bilo mrtvih, 75 pa težko ranjenih.

Tedenski koledar.

- 22. decembra, nedelja: Demeter.
- 23. decembra, ponedeljek: Viktorija.
- 24. decembra, torek: Adam in Eva.
- 25. decembra, sredo: Božič.
- 26. decembra, četrtek: Štefan.
- 27. decembra, petek: Janez Ev.
- 28. decembra, sobota: Nedolžni otroci.

Sejmi:

- 24. decembra: Teharje.
- 25. decembra: Kaniža, Ptuj, Dobje, Vildon, Lemberg, Loče pri Poljčanah.
- 27. decembra: Radeče pri Zidanem mostu, Vrhnika.
- 28. decembra: Dob.

Valute.

Dati moramo za:

1 nemško marko	Din	13-50
1 švicarski frank	Din	10-95
1 avstrijski šiling	Din	7-94
1 angleški funt	Din	275-22
1 ameriški dolar	Din	56-37
1 francoski frank	Din	2-22
1 češkoslovaško krono	Din	1-67
1 italijansko liro	Din	2-96

Lepi biriči. Neko mesto na Japonskem se je odlikovalo po posebno velikih in znosnih občinskih dokladah. Mestni očetje so bili v velikih skrbih, ker so se prebivalci na vse načine branili plačevanja občinskih davkov. Kadar so se davčni iztirjevalci približali hišnemu posestniku, je ta pobegnil in zaklenil lvrata. Mestni očetje so tuhtali kaj bi naredili. Prišli so na pametno misel. Odpuštili so vse stare biriče in nastavili za iztirjevalce davkov sama mlada in najlepša dekleta. O uspehih listi ne poročajo.

Če se kmeta pritiska. Ruski listi poročajo, da vlada v Moskvi, Leningradu in Harkovu veliko pomanjkanje mesa. Komisariat za trgovino je ustanovil poseben odbor, ki ima diktatorska pooblastila za pobiranje krize na trgu z mesom. Vse to pobiranje krize pa ne bo nič pomagalo, če ne bodo pustili kmetu svobodnega gospodarstva na kmetiji in če ne bodo dopustili kmetu prodajati živine, kakor on hoče.

Znižanje davkov v Nemčiji. Nemška vlada je sestavila predlog glede finančne reforme, s katero bodo znižani davki za 800 milijonov mark.

Tudi bogateti je sigurnejše počasi. Oni ameriški bankirji in fabrikanti, katerih ni zadela usoda poloma na ameriških borzah, so se razgovarjali s predsednikom republike Hooverjem, kako odpraviti gospodarsko krizo. Na konferenci je bil navzoč tudi »avtomobilski kralj« Henri Ford, ki je nasvetoval, da naj podjetniki povišajo plače svojim delavcem, kajti vsled sedanjih prenizkih plač si ne morejo delavci kriti svoje potrebe, kar zmanjšuje konzum in povzroča gospodarsko krizo. Henri Ford je te dni zopet povišal plače vsem delavcem in uslužbencem svojih ogromnih avtomobilskih tovarn. Polom na borzah ga ni zadel in njegov dobiček je sicer manjši, toda sigurnejši.

Predsednik grške republike odstopil. — Dosedanji predsednik grške republike admiral Konduriotis je podal ostavko vsled zdravstvenih razlogov. Za novega predsednika je bil izvoljen g. Zaimis.

Upor v ameriški kaznilnici. V Auburnu (država Newyork) se nahaja velika državna jetnišnica, v kateri je zaprtih blizu 3000 kaznjencev. Vsled zelo strogega postopanja z njimi od strani nadzornega osebja je vladalo med kaznjenci veliko nezadovoljstvo. Ko so bili kaznjenci te dni zbrani pri zajtrku, so na dan znamenje planili na paznike, jih razorožili in nekatere pobili. Za tem so navalili na stražnico ter skušali izsiliti izhod iz jetnišnice. Jetniški pazniki so napad s streljanjem odbili. Kaznjenci so nato navalili na ravnateljsko poslopje, ujeli ravnatelja in osem uradnikov ter jih zaprli kot talce. Med tem je pa prišel že večji oddelek vojske na pomoč, ki je s strojnimi puškami in bombami zatrl upor kaznjencev. Dvanajst oseb je bilo ubitih, nad 50 pa težje ranjenih.

Mesto, ki ne plača nobenih davkov. Mesto Ebern v Nemčiji je gotovo najsrečnejše v pogledu plačevanja davkov, kajti meščani ne samo, da ne plačujejo občinskih doklad, marveč jim občina plačuje celo državne davke. Njihova občina je namreč lastnica ogromnih gozdov, iz katerih prejema tako velike dchodke, da krije vse občinske stroške in poravnava za občane tudi državne davke. Letos je celo ostalo toliko, da so vsakemu občanu izplačali na roke po 60 mark.

Največja lokomotiva na svetu. Te dni so dogradili na Angleškem najmočnejšo in največjo lokomotivo na svetu.

Uvoz industrijske soli. Finančno ministrstvo je dovolilo, da smejo ona industrijska podjetja za suho mesnato robo potrebno sol uvažati iz inozemstva, katera ne morejo uporabljati soli, kakršno dobavlja monopolska uprava. Za 100 kg bodo morali plačati 150 dinarjev takse.

Moč in bogastvo Rothschildov.

»Delavska politika« objavlja nekatere podatke o dunajskem Rothschildu, ki bodo tudi naše bralce zanimali:

»Rodbina Rothschild izhaja iz Frankfurta ob Menu. Potomci so se nastanili v Parizu, Londonu in na Dunaju. Dunajska firma, ki se danes imenuje S. M. Rothschild, je dajala Avstriji denar za gospodarske in vojne namene. Leta 1830. je hotel avstrijski cesar nastopiti proti upornim Belgijcem, ki so bili do takrat del države. Dunajski Rothschild je vprašal pariškega in londonskega sorodnika, če ne bi jima to škodovalo. Oba sta rekla, da bi bila to škoda za oba in dunajski Rothschild je cesarju odklonil posojilo za to vojno in je ni bilo. Prve pomembnejše kupčije z Rothschildom sta napravila cesar Franc in Metternich. Od takrat dalje so Rothschildi financirali vse večje vojne in gospodarske akcije v Avstriji.

Nedavno je prišla v konkurz dunajska Bodenkreditanstalt. In zopet je zadevo rešil Rothschild, ki je zavod prevzel in s tem dobil še večji vpliv in moč, zakaj tako močni korporaciji, kakor je hiša Rothschild, more tudi najslabša kupčija le koristiti. V interesu Rothschildov bi tudi bilo, da se Avstrija združi z Nemčijo, ker bi se jim s tem odprl trg.

Kako bogat je dunajski Rothschild?

Kako mogočen je dunajski Rothschild, naj pokaže pregled podjetij:

V rokah Rothschildov se nahaja:

	Milijon. šil.
8 bank	316.9
4 hoteli	20.3
13 stavbnih družb	52.0
2 steklarni	8.4
8 rudnikov in plavžev	201.2
36 tovarn za stroje in lesne izdelke	380.8
13 tovarn za špirit	143.4
10 kemičnih tovarn	195.8
3 živilske tovarne	89.1
8 elektrarn	279.2
7 lesnih industrijskih obratov	42.3
8 usnjarn	32.7
7 tovarn papirnih izdelkov	139.7
25 tekstilnih tovarn	389.4
3 sladkorne tovarne	29.2
6 zavarovalnic	302.9
8 spedijskih podjetij	356.1
1 filmska tovarna	3.6
7 različnih trgovskih podjetij	16.1

V avstrijskem gospodarstvu ima torej dunajska Rothschildova rodbina naloženih okrog 2765 milijonov šilingov (to je 22 milijard in 120 milijonov dinarjev).

Ni čuda, da ima tako velika gospodarska sila tudi na avstrijsko državo velik vpliv.

Dviganje nemškega vojnega ladjevja.

Po porazu na bojnem polju v svetovni vojni je morala Nemčija izročiti celotno vojno brodovje Angliji. Številne ladje so vodili nemški mornarji in jih začasno usidrali v angleški luci Scap Flow. Težak je bil ta udarec za Nemce, posebno pa še za ponosne in samozavestne nemške mornarje. Največji up Nemčije, da bo tudi na morju zagospodovala ter izpodrinila Anglijo, je splaval po vodi in mogočno nemško mornarico so morali v popolnem ponižanju izročiti svojim zakletim sovražnikom. Ta korak je bil tako ponižujoč, da ga nemški mornarji niso prenesli. Sklenili so brodovje raje potopiti, kakor pa ga izročiti Angležem. To so tudi storili. Ko ni nihče pričakoval, se je nenadoma celo brodovje potopilo v Scap Flowu. Kotli so eksplodirali in en brod za drugim je zginil pod površino morja.

Ker je bilo na potopljenem mestu morje dosti globoko, je vsakdo obupal, da bi še kdaj mogli spraviti ladje na dan in jih porabiti vsaj za staro železo.

Skorajžil se je pa in podstopil tega dela angleški trgovec s starim železjem H. Cox, čeprav so vsi strokovnjaki zagotavljali, da je

nemogoče dvigniti ladjevje. Cox se je pogodil z merodajnimi činitelji glede odkupa na dnu morja ležečih ladij ter se takoj lotil dela in pripravil vsa sredstva za dviganje ladij in najel potrebno število dobrih potapljačev. Tekom šestih tednov je imel že prvo ladjo na površini morja. Drugo ladjo so dvignili že v dvanajstih dneh, tretjo v šestih in četrto v treh dneh. Odkar se je podstopil tega gigantskega dela, je dvignjenih že 25 potopljenih nemških vojnih ladij.

V prvih dneh je potrošil za nabavo dvigalnih priprav nad 200 tisoč dolarjev. Delo je šlo še dokaj hitro izpod rok, dokler so dvigali manjše torpedovke, ko so pa začeli s pripravami, da dvignejo admiralsko ladjo »Hindenburg«, je pričelo delo zastajati. Samo pripravljala dela za dviganje »Hindenburga« so veljala nad 150 tisoč dolarjev. Več mesecev so bili potapljači zaposleni okrog popravil in mašenja vseh odprtih potopljenih ladij. To delo so opravljali s posebnim cementom, ki se je strdil v 24 urah. Ko so bile vse odprtine zamašene, so pričeli s črpanjem vode iz »Hindenburga«. Dan za dnem so delovale sesalke in ogromna ladja se je pričela polagoma na dnu premikati. Počasi se je pričela dvigati. Ko je bila že blizu vrha, so se nenadoma močne železne vrvi potrgale in ladja se je nagnila in zopet potopila. »Hindenburg« je ležal tam, kjer je bil potopljen. Kljub temu pa Cox ni obupal, ampak se je spravil na ostale ladje: »Moltke«, »Seidlitz« in »Kaiser« ter jih z velikimi naporji spravil na površje.

Tako je Cox podvzel največje reševanje ladij iz morskih globin, odkar svet stoji. Dvignjene ladje so spravili v luk, jih razdeljali in razsekali na male železne kose, katere so spravili v železne tovarne in iz njih izdelovali pluge, sekire, krampe in razno drugo orodje.

RADIO-LJUBLJANA.

Sveti večer v našem radiu.

Proslava svetega večera se prične v našem radiu ob pol 8. uri s slavnostnim božičnim zvonenjem iz cerkve sv. Petra v Ljubljani. Nadaljnji spored obsega najrazličnejše glasbene točke: orkester, citre, petje in meditacijo gospoda patra dr. Romana Teminca. Tako bo ta svetonočni spored dostojno pričakovanje odhoda k polnočnici in gotovo vsem slovenskim družinam doma in v tujini ljub in prijeten.

PODLISTEK

H. von Kleist - Ivan Albrecht:

Zaroka na St. Domingu.

(Nadaljevanje.)

Četa je sestojala iz gospoda Strömlja in njegove soproge. Slednja je jezdila mulo. Iz petih njegovih otrok, od katerih sta dva Adelbert in Gottfried, šla poleg mule. Potem iz treh slug in dveh dekel. Ena izmed njiju je držala dojenčka na prsih in je jezdila na drugi muli. Vsega skupaj je bilo dvanajst oseb. Tropa se je počasi pomikala po poti, ki so jo prepletale borove korenine, proti pinjinem debelu. Tako brez šuma, da se ni bilo nikomur treba vstrašiti, je tamkaj Tončka stopila izpod drevesne sence in zaklicala tropi: »Stoj!« Deček jo je takoj spoznal. Medtem, ko so jo obkrožili moški, ženske in otroci, jo je deček na vprašanje, kje je gospod Strömlj, veselo predstavil staremu poglavarju rodbine, gospodu Strömlju. »Plemeniti gospod,« je rekla Tončka, »zamorci Hoanga se je na presenetljiv način z vso svojo tropo vrnil v naselbino. Brez največje nevarnosti za življenje zdaj sploh ne morete tjekaj. Da, vaš nečak, ki je na svojo nesrečo bil sprejet tamkaj, je

izgubljen, ako ne sežete po orožju in ne greste za njegovo rešitev iz zapora, v kakršnem ga zamorec Hoango ima vjetega, z menoj v naselbino!« »Bog nebeški!« so vsi v strahu vzkliznili člani rodbine. Mati, ki je bila bolna in od pota utrujena, je nezavestna padla z mule na tla. Medtem, ko sta na klic gospoda Strömlja prihiteli dekli, da pomagata gospe, je odvedla Tončka gospoda Strömlja in ostale moške na stran iz strahu pred dečkom Nankyjem. Mladeniči so jo z vseh strani obsipali z vprašanji. Od sramu in kesanja ni zadržavala solz, ko je pripovedovala možem vse, kar se je pripetilo. Kakšne so bile razmere v hiši v hipu, ko je prispel mladenič. Kako jih je razgovor, kakršnega je imela med štirimi očmi z njim, na čisto nepojmljiv način preuredil. Kaj je, skoro blazna od grozote, storila ob zamorčevem prihodu, in kako hoče zdaj tvegati življenje in smrt, da ga spet reši iz ujetništva, v kakršno ga je sama pahnila. »Moje orožje!« je zaklical gospod Strömlj in hitel k soprogi muli ter vzal svojo puško. Medtem, ko sta se oborožila tudi njegova dva orjaška sinova in trije krepki služabniki, je dejal: »Nečak Gustav je več ko enemu izmed nas rešil življenje. Zdaj je vrsta na nas, da mu izkažemo isto uslugo!« In nato je dvignil soprogo, ki si je bila medtem spet opomogla, nazaj na mulo, ter dal iz previdnosti dečku Nankyju kot ne-

kakemu talcu zvezati roke. Potlej je poslal vso tropo žensk in otrok pod edinim varstvom svojega trinajstletnega sina Ferdinanda, ki je bil tudi oborožen, nazaj k galebem ribniku. Ko je še vprašal Tončko, ki si je tudi sama vzela šlem in bodalo, kako močni so zamorci in kako so razporejeni po dvorišču, ji je obljubil, da bo pri tem početju tako Hoanga kakor tudi mater ščitil, kar se bo dalo, se je junaško in z zaupanjem v Boga postavil na čelo male tropice in se je pod Tončkinim vodstvom odpravil proti naselbini.

Čim se je bila tropa zmuznila skozi zadnja vrata, je Tončka pokazala gospodu Strömlju sobo, kjer sta spala Hoango in Babekan. Medtem, ko je gospod Strömlj s svojimi ljudmi brez šuma stopil v odprto hišo in se polastil vseh skupaj zloženih zamorskih pušk, se je ona splazila s strani v hlev, kjer je spal Nankyjev petletni polubrat Pepček. Kajti Nanky in Pepček, bastarda starega Hoanga, sta bila njemu, zlasti zadnji, ki mu je pred kratkim umrla mati, zelo draga. Ker pa je bil celo v slučaju, da oprostite ujetega mladeniča, umik do galebjega ribnika in beg od tamkaj v Port au Prince, ki se mu je nameravala pridružiti, izpostavljen še mnogoterim težkočam, je čisto pravilno sklepala, da bo posest obeh dečkov kot nekaj zastavek, četi pri morebitnem preganjanju še zelo koristni. Posrečilo

Manica Komanova:

Prišel je On...

(Božična črtica.)

Sveta božična noč je objela zemljo in napolnila srca s skrivnostno bajnimi, prazničnimi čutili.

Le na bogati Dobnikovini, pri starem samcu Petru, ni kar nič poznati, da je nocoj sveti večer. V prostorni hiši zaman iščeš jaslice. Služinčad se molče potika po hlevu in drugih kotih, gospodinja Marjana pa plašno drsi okrog gospodarja, ki sedi za mizo pust in mrk, kakor veliki petek.

Toda pri Dobnikovih ni bilo vedno tako. Ej, druga leta, to vam je bilo žvrgolenje, ko je Petrova nečakinja, lepa in ljubezniva Tina napravila jaslice, da ni bilo lepših v vasi, pekla potice in se šalila zdaj s posli, zdaj s teto Marjano ali stricem Petrom. Sicer jo je stric včasih precej robato odrinil, toda kaj je bilo to Tinici! Vedela je, da jo ima stric prav očetovsko rad in bila je srečna.

Sedanji gospodar Peter je bil samec. Gospodinjala mu je sestra Marjana. Njegov brat, Tiničin oče je umrl, ko je bilo dekletce staro komaj dve leti. In ko mu je čez par let sledila v večnost tudi žena, je vzel Peter sirotico Tinico k sebi, kjer sta jo z Marjano obsipala z ljubeznijo, kakršno zmorej le pravi starši.

Četudi Peter ni rad govoril o bodočnosti, vendar se je zdelo sosedom samoposebi gotovo, da bo Tina prej ali slej postala dedinja bogate Dobnikovine.

Toda zgodilo se je nekaj, kar je postalo za Tino usodno. Zaljubila se je v lepega, toda siromašnega fanta in ko je to zvedel Peter, je že zevalo nasproti tisto strašno...

Starec je zadivjal kakor razbesnjen lev. Sestra se mu je skrila, Tina pa je zbežala v dve uri oddaljeno vas k neki znanki in tam čakala na svojo težko uro.

Od tedaj pa je minul smeh v Dobnikovi hiši in neka nevidna svinčena teža je ležala na vseh.

In tudi nocoj, na božično noč, je tiho kakor v grobu. Peter sedi na svojem običajnem mestu, rožlja z rožnim vencem, ozira se v prazni kot pod stropom, premika ustni, toda moliti se mu ne da. Neskončna trudnost objame vsega...

V tem se pojavi pred njegovimi očmi ne-

beškolepo Dete božje, ki mahoma raste, se dviga in širi in naenkrat stoji pred njim Kristus Izveličar v vsej svoji veličasti. Obličje Gospodovo je resno in strog je njegov pogled.

Peter vtrepeta v nemi grozi. Gospod pa govori:

»Peter, ti trepečeš. Klical si me, a vidim, tvoja duša je nepripravljena.

Slednji dan moliš: Odpusti nam... a v tvojem srcu ne najdem odpuščanja.

Rekel sem: Ljubite se, kakor sem jaz vas ljubil!

In še sem rekel: Ne sodite, da ne boste sojeni! Ti pa si sodil in obsodil.

Zakaj si vrgel vanjo kamen? V njo, ki se pokori za svoj greh. Ozri se, starec, v svojo mladost! Peter ali se spominjaš...?

In ti obsojaš, kaznuješ, sovražiš, obenem pa moliš k meni, Bogu sprave in ljubezni...

Peter, grešnik sivi...!

* * *

Starec zaječi in se — zdrami. Pot mu lije curkoma po nagubanem obrazu in plašne oči begajo iz kota v kot. Globoko zahrope, dvigne se kvišku ter se opoteče po sobi. Sestra, začuvši ropot, odpre duri.

»Peter, joj, kakšen si! Peter, ali ti je slabo?«

»Marjana,« sunkoma hrope gospodar, »reci Martinu, naj napreže!«

»Napreže? Sedaj? Kam naj gre?«

»Ponjo! Še nocoj — takoj!«

V tem zopet sede k mizi in skuša biti miren. Marjani pa zasiže obraz v blaženi sreči. Brez nadaljnjih vprašanj se zavrti kakor vrtalka in odbrzi klicati Martina...

* * *

Par ur kasneje postane Dobnikova hiša čisto izpremenjena. Mesto lesenih jaslic, ima jo v krogu srečne družine žive jaslice — mlado mater Tino in srčkanega neboljčenčka, ki je po zatrevanju Marjane tako lep, da niti božje detece ni moglo biti lepše. Vsi se gnetejo okrog košarice, božajo otročička ter se radujejo, da bo odslej dobra Tina zopet med njimi.

In Peter...?

Stari hrast se ruši, premagan od srčnih čutil in solzé, nepoznane že leta in leta, mu zadrse po licih. Njegova duša trepeče v blaženem spoznanju, da se je nocoj spravil s Kristom ter mu odprl svoj hram.

In prišel je Gospod, prišel je v njegovo hišo ter napolnil vsa srca s svojo veliko, osrečujočo in vseodpuščajočo ljubeznijo.

In ko Dobnikova družina zapoje v čast rojstvu Boga ljubezni, poje z njo tudi Petrovo srce:

»Sveta noč, blažena noč...!«

Slepec.

»Prosim en dinar za slepega reveža.«

»Kje pa je slepec?«

»Pred vrati pazi, da ne pride žandar.«

Težakovo olje za živino

je potrebno in koristno za živino radi vitamina A in vitamina D, ki ga v nobenem drugem krmilu sploh ni. Dalje je potrebno radi joda in broma. To so vse one stvari, ki so v stanju, da se slabotna in zahirana živina okrepi in v kratkem času do najvišje mogoče stopnje razvije. Uspehi krmljenja s tem oljem so zelo veliki. To olje je za živino in njen razvoj večje važnosti kot so umetna gnojila za rastlinstvo in je z ozirom na učinkovitost cenejše. — »Težakovo olje za živino« se dobi pri tvrdki M. Težak, Zagreb, Gundulićeva ulica 13, in sicer v ročkah od 5 kg po 125 Din za ročko in se pošilja po povzetju.

Gorenjsko pasemsko okrožje za živinorejo priredi svoje vsakoletno zborovanje letos v Kranju dne 23. t. m. ob 13. uri v Ljudskem domu in vabi zavedne gorenjske živinorejce na to zborovanje, ki naj določi z ozirom na dejanski sedanji položaj potrebne korake za smotenoboljšanje in povzdigo gorenjske živinoreje.

Plemenska živina iz inozemstva. Komisija za nabavo plemenske živine, ki jo je poljedelsko ministrstvo poslalo v inozemstvo, se je vrnila domov. Komisija je kupila 2209 glav plemenske živine, ki bodo razdeljene na živinorejska središča v državi, katerim jih je poljedelski minister odredil. Nabavljena plemenska živina je prvorazredne vrste z vsemi izpričevali o pokolenju in poreklu.

Stalna poljedelska razstava v Beogradu. V prihodnjih dneh bo v Beogradu otvorjena stalna poljedelska razstava. Poljedelska razstava bo obsegala zbirko najboljših vzorcev naših poljedelskih proizvodov in bo služila v prvi vrsti za propagando. Upravljalo jo bo ministrstvo trgovine.

se ji je, da je neopažena dvignila dečka iz postelje in ga napol spečega, na pol bdečega v naročju prenesla v glavno poslopje. Medtem je bil na skrivaj, kar se je le dalo, stopil na prag Hoangove sobe. Mesto pa, da bi bil našel oba, kakor je pričakoval, v postelji, sta stala, ker ju je zbudil šum, oba sredi sobe, najsi sta tudi bila napol naga in brez pomoči. Gospod Strömli je vzel puško v roke in zaklical, naj se vdasta ali bo pa po njima. Mesto kakršnega koli odgovora, pa je potegnil Hoango pištolo s stene in jo sprožil proti množici ter ranil gospoda Strömlja na glavi. Na to znamenje je četa gospoda Strömlja besno planila nadenj. Po drugem strelu, ki je predril nekemu slugi ramo, je bil Hoango s sabljo ranjen na roki. Nato so oba, njega in Babekan, vrgli na tla in ju z vrvmi privezali za veliko mizo. Po streljih vzbujeni so medtem pridrveli iz hlevov Hoangovi zamorci, kakih dvajset in še več po številu. Ker so slišali staro Babekan kričati v hiši, so besno navalili v poslopje, da bi si spet osvojili orožje. Zaman je nastavljal gospod Strömli, čigar rana je bila čisto brez pomena, svoje ljudi ob oknih in jim ukazal, naj streljajo mednje. Da bi tako obdržali pajdaše v oblasti. Zmenili se niso nič za dva mrtva, ki sta že obležala na dvorišču. Pripravljali so se že, da prinese sekire in drogeve invlomijo, hišna vrata, ki

jih je bil gospod Strömli zapahnil. Tedaj stopi Tončka, tresoča se in drhteča, z dečkom Pepčkom v naročju v Hoangovo sobo. Gospod Strömli, ki mu je bila ta pojava nad vse dobrodošla, ji je potegnil otroka iz rok. Vzel je lovski nož, se obrnil proti Hoangu in prisegel, da takoj usmrti malika, ako ne zakliče zamorcem, naj opuste svojo namero. Hoango, čigar moč je bila vničena zbog preseka treh prstov na roki in ki bi sam izpostavil svoje življenje v nevarnost, ako bi se bil upiral, je po kratkem premisleku, ko so ga pobrali s tal, odvrnil, da bo storil tako. Postavil se je, spremljan od gospoda Strömlja, k oknu in z robcem v levici zamahal nad glavo skozi okno. Zaklical je zamorcem, naj puste vrata nedotaknjena, ker ni za reševanje njegovega življenja treba nobene pomoči, pa naj se vrnejo v hlev. Nato se je boj malo poglobil. Na zahtevo gospoda Strömlja je poslal Hoango nekega zamorca, ki so ga imeli ujetega v hiši, k tropi, ki se je še v posvetovanju zadrževala na dvorišču, in mu naročil, naj jim ponovi povelje. Ko so se tedaj črnci morali pokoriti besedam tega pravega pravčatega sla, naj si tudi niso položaja skoro čisto nič razumeli, so opustili namero, za čije izvedbo je bilo že vse pripravljeno. Drug za drugim so se polagoma razkropili po hlevih, najsi so tudi godrnjali in zabavljali. Gospod Strömli je

dal vpričo Hoanga malemu Pepčku zvezati roke, pa mu je dejal, da nima drugega namena, nego oleti svojega nečaka, onega častnika, iz tega selišča. Če mu ne bodo delali ovir na poti med begom v Port au Prince, se ni treba bati niti za lastno, Hoangovo življenje, niti ne za življenje otrok, ki mu jih bo dal nazaj. Tončka se je bila približala Babekanu in ji v ganotju, ki ga ni mogla premagati, hotela seči v roko, ta pa jo je z močjo pahnila, da jo bo že zaletelo božje maščevanje, še predno se bo mogla veseliti svojega sramotnega početja. Tončka je odvrnila: »Nisem vas izdala. Belega plemena sem z mladenci, ki ga imate ujetega, zaročena. Spadam k rodu onih, ki ste vi z njimi v odkritem boju, in bom znala zagovarjati pred Bogom, da sem se postavila na njihovo stran!« Nato je gospod Strömli odredil stražo za zamorca Hoanga, ki ga je bil zavoljo varnosti zopet dal zvezati in ga privezati na podboje vrat. Slugo, ki je z razbito lopatico ležal na tleh, je dal dvigniti in odnesti. Ko je še povedal Hoangu, da bo oba otroka, Nankya kakor tudi Pepčka, čez nekaj dni lahko dobil v Sainte Luze, kjer se nahajajo prve francoske prednje straže, je prijel Tončko za roko, ki se v navalu nebroj čustev ni mogla vzdržati solz, pa jo je med Babekaninim in Hoangovim preklinjanjem odvedel iz spalnice. (Konec prih.)

Agrarni pokret v Bolgariji.

(Nadaljevanje.)

Bolgarsko kmetško združeno gibanje se je moralo boriti z velikimi ovirami, ki so mu jih zastavljale meščanske vlade. Zakon o državnih zaščitni zadrug ni hotel doseči, da bi država prešla popolnoma na stran kmetškega združništva in mu podeli monopolni položaj pred vsemi drugimi zadrugami. Tudi denarna podpora države za kmetško združništvo ni njegov cilj. Njegov namen je samo, da zaščiti kmetško združništvo pred nezakonitimi šikanami s strani kapitalistov in meščanskih vlad. Bolgarski kmet je imel v svoji kmetški banki denarni zavod z ogromnim kapitalom, ki je zadostoval za podporo združništvu. Državni pritisk pa ni bil potreben, ker je bil bolgarski kmet že prej čisto prevzet od združne ideje; vzroka dejstvu, da bolgarsko kmetško združništvo pred nastopom vlade Stambolijskega ni moglo napredovati, pa je treba iskati v slabi kreditni politiki kmetške banke, ki se je nahajala v rokah neprijateljev združništva, in pa v vmešavanju države v združništvo. Osvoboditev politike kmetške banke od slabih političnih režimov in rešitev vprašanja cenene kredita sta bila predpogoja za napredek in uspeh bolgarskega kmetškega združništva. Povedali smo že, da je zakon o cenemem kmetškem kreditu povzročil preobrat v bolgarskem gospodarskem življenju. Dovolitev varantnega kredita do 80% vrednosti in pa podaljšanje roka pri hipotekarnem kreditu sta priklicala v življenje celo vrsto kreditnih, konsumnih in proizvodnih zadrug ter delovnih zadrug, ki smo jih omenili pri zakonu o ribolovu in gozdivih, kakor tudi zadrug za prodajo žita ter vodne sindikate za irigacijo (namakanje in osuševanje) in elektrifikacijo.

Kmetška zadruga hoče na podlagi načela neomejene solidarne odgovornosti preskrbeti kmetu cenen in lahko dostopen kredit ter da razvije med člani smisel za štedljivost in gospodarsko podvzetnost. V času kmetške vlade so se razvile kreditne zadrug po vsej državi. Razvile so tako veliko delavnost, da je kmetška banka ponekod odpravila svoje podružnice in podelila njihovo funkcijo kreditnim zadrugam. Na podlagi zakona o monopoliziranju kmetškega kredita pa so te zadrug popolnoma izpodrinile zasebne banke in oderuže iz kmetškega kreditnega življenja.

Kmetške konsumne zadrug hočejo preskrbljevati poljedelska gospodarstva z dobrim, praktičnim in cenanim poljedelskim orodjem in potrebščinami in s tem izločiti trgovca iz kmetškega konzumnega življenja in mu onemogočiti eksploatacijo kmeta. Toda v življenju konsumne zadrug v splošnem niso dosegale tega cilja; pri njih je riziko velik, kontrola težko izvedljiva, bilance so nizke in čisti dohodki ne zadostujejo za plačo združnim uslužbencem. Zdi se, da bi bilo bo-

L. MIKUŠ

Liubljana, Mestni trg 15

Dežniki

Na malo!
Na veliko!

Ustanovljeno
1839

»JAVA« pšenična kava

je izvrstna celo redilna in okusna. Zahtevajte jo pri vseh trgovcih! Razpošiljamo jo tudi po pošti v zavojih po 5 kg za 70 Din. Če »denar naprej pošlje, ali pa po povzetju za 75 Din. Povzetje je 5 Din dražje. Poštnino plačamo mi. Vsakemu 5 kg zavoju »Java« pšenične kave je kot darilo pridejana lepa »kodelica« za kavo. Kdor pošlje 2 Din v znanost, dobi vzorec 100 g »Java« pšenične kave, poštino prosto. Sprejemamo za vsak večji kraj zastopnika. — Prijava kave »Java« k d. Beograd Lomina ul. 11/4.

Izšla je
Blasnikova

Velika Pratika

za navadno leto 1930
ki ima 365 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obražtan.

V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na mornice, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živali; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih radi kmetovalci in žena v hiši.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku.

tiskarni J. Blasnikova nasl.
d. d. v Ljubljani.

lje poveriti naloge konsumnih zadrug kreditnim ali proizvodnim zadrugam.

Najbolj važne pa so za kmetško gospodarstvo proizvodne (produksijske) zadrug, ki hočejo organizirati in izboljšati kmetško gospodarstvo in povečati proizvodnjo. Organizacija proizvodnje pa ima za posledico organizacijo kmetškega trga. Proti kartelom organiziranih trgovcev se dvigne po postanku proizvodnih zadrug kmetški združni kartel. Te zadrug se morejo prilagoditi vsem področjem kmetijske proizvodnje in zato je tudi njihov praktični pomen za kmeta večji kakor pri drugih. Njihove prednosti so velike: malo kmetško gospodarstvo dobiva preko njih pomoč strokovnjakov-agronomov, preskrbljuje se z dobrim semenom, popravlja in izboljšuje svoja poslopja in orodje; preko njih je kmetškemu gospodarstvu mogoče, da izvede ona izboljšanja, ki zahtevajo večjega kapitala, da organizira kmetški trg in zasigura svojim prideikom njihovo polno vrednost in organizira ali pa dobi v svoje roke kmetško industrijo.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

»KMETIJSKA MATICA.«

Kmetijski koledar za leto 1930 v žepni obliki, trdo v platno vezan, je skoro razprodan. Na zalogi imamo samo še nekaj izvodov. Kdor ga še nima, naj si ga takoj naroči. Za tako obsežen koledar je cena Din 12—, po pošti Din 13— naravnost smešno nizka!

Tržne cene v Ljubljani, dne 16. decembra 1929.

1 kg govejega mesa I. 18, II. 16, III. 12 Din; 1 kg telečjega mesa I. 24 do 25, II. 20 do 22 Din; 1 kg prašičjega mesa I. 25, II. 22, domačih prašičev 23 Din; 1 kg koštrunovega 14, jagnjetine 18 Din; 1 kg konjskega mesa I. 8, II. 6 Din; piščanec 20, kokoš 30, petelin 25, raca 25, nepitana gos 80, pitana gos 100, domači zajec, manjši 10, divji zajec 45 do 60 Din; 1 kg karpca 25, ščuke 35, postrvi, žive 80, mrtve 60 dinarjev; 1 liter mleka 3, 1 kg surovega masla 40, črnega masla 52, masla 44, bohinskega sira 34 do 40, sirčka 10 Din; eno jajce 2 Din; 1 liter starega vina 16 do 22, novega 14 do 16, čaša piva 3 do 3-50, vrček piva 4-50 do 5, steklenica piva 5-50 do 6 Din; 1 kg belega kruha 4-50, črnega 4-20, rženega 4-20 Din; 1 kg jabolk I. 5, II. 4, III. 3, hrušk I. 8, II. 6 Din; 1 kg kave Santos 46, Rio 32, kristalnega sladkorja 13, sladkorja v kockah 14, kavne primesi 18, riža I. 10, II. 8, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4-50, navadnega kisa 2-50, 1 kg soli, debele 2-50, 1 liter petroleja 7-50 Din; 1 q pšenice 245 do 250, rži 230 do 235, ječmena 120 do 135, ovsa 200 do 240, koruze 190 do 215, ajde 210 do 230, fižola ribničana 420, prepeličarja 480, 1 kg graha 8 do 10, leče 10 Din; 1 m³ trdih drv 175, mehkih drv 90 Din; 1 q sladkega sena 125, polsladkega 100, kislega 75, slame 50 do 75 Din; 1 kg čebule 3, česna 12, krompirja 0-75 do 1, repe 0-25, kisle repe 3 Din.

Na mariborski svinjski sejem 13. decembra je bilo pripeljanih 135 svinj. Cene so bile te-le: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 100 do 125, mladi prašiči 7 do 9 tednov stari 150 do 200, 3 do 4 mesece stari 350 do 400, 5 do 7 mesecev stari 450 do 500, 8 do 10 mesecev stari 550 do 850, 1 leto stari 1000 do 1500 Din; 1 kg žive teže 10 do 12-50, 1 kg mrtve teže 17 do 18 Din. Prodanih je bilo 115 komadov.

Double, modni kam-
garn, športni ševijot
za fine moške oblake in suknja
Velika izbira, ugodne cene
R. Miklauc, Pri škofu
LJUBLJANA
Lingarjeva ulica - Medar-
ska ulica - Pred škofijo

Za jesensko in zimsko
gnojenje priporočamo

Thomasovo žlindro

vedno v zalogi pri

EKONOM, osred gosp. zadrugi
v Ljubljani

Kolodvorska ul. 7.

Velour, suknjo in pliš
za damske plašče
velika izbira, niske cene
R. Miklauc, Pri škofu
LJUBLJANA
Lingarjeva ulica - Medar-
ska ulica - Pred škofijo

Pletilni
švicarski stroj

DUBIED

Največje veselje v hišo za **BOŽIČ IN ZA NOVO LETO**

so v današnjem dragem času samo prikladna in praktična darila! Lep, trpežen in dober šivalni stroj **Grizner** za dom in obrt je obenem okras vsake hiše in največje veselje vsake dobre gospodinje. — **Urania** pisalne stroje, jako praktične za polovanje; **Dubied** švicarske pletilne stroje ter najboljša **Grizner**-jeva kolesa nudi po zmernih nizkih cenah z 10% popustom trdka

Josip Petelinc, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodl.

Odbor občine Sevnica javlja, da je dne 13. t. m. nenadoma preminul naš večletni in velezaslužni župan, gospod

Štefan Lamper

posestnik, predsednik in član raznih korporacij v Sevnici in imejitelj reda Sv. Save V. stepena.

Občani mu bomo ohranili trajen spomin.

Pogreb se je vršil v nedeljo dne 15. decembra ob pol 4. uri popoldne v Sevnici.

Sevnica, dne 14. decembra 1929

Rešite jih pilančevanja!

Materi in žene, ki z obupom zrete, kako vaši dragi s pilančevanjem uničujejo sebe, družino, imetje in svojo čast, ko puščajo v kavarni zadajo paro, ve jih lahko rešite, ne da bi sami vedeli, z **AVINALOM**, preparatom berlinskega lekarnarja Francka, absolutno zdravju neškodljivim. — Mnogo zahval ozdravljenec. — Cena Din 220.—

Razpošilja v originalnih škatljah:
Generalni zastopnik za Jugoslavijo:

N. POPOVIĆ, Beograd, Kolarčeva št. 7.

Čreva

sortirana v vseh poljubnih debelinah, za vse različne klobase, krvave, jetrne in mesene, za salame i t. d.,

imam na zalogi po na novo znižanih cenah
Trgovcem in večjim odjemalcem
morem nuditi primeren popust

Priporočam se vsem svojim dosedanjim odjemalcem in vabim nove interese, da si ogledajo zalogo

BERGMAN JOSIP, trgovina črev na drobno in debelo
LJUBLJANA, Poljanska cesta 85-87

ZOBOTREBCE

kupuje po najvišjih cenah M. Tomažin, Rašica, pri Vel. Laščah.

Gotove obleke in površne suknje!

Da ustrežem mojim odjemalcem in jih obvarujem nepotrebnih potov in stroškov, sem upeljal nov način prodaje oblačilnega blaga. Vsak, kateri nima svojega krojača, ali ni z njim zadovoljen, lahko pri meni izbere blago - in dobi v 6 dneh zgotovljeno obleko po najnovejši modi, ali pa po svojem okusu. Cena gotovi obleki bo cenejša, kot povsod drugod, za to jamčim. Jamčim pa tudi za dobro izdelavo in dobro podlogo!

- Upeljal sem tudi vse vrste usnja - po znižani ceni. -
Pridite in prepričajte se pri

Ivan A. Grosek, trgovina z mešaním blagom, Trebnje.

Pred nakupom moških zimskih oblačil
v konfekcijski industriji
Josip Ivančič, Ljubljana
Dunajska cesta 7

Lastni ročni izdelki!

Cene brez konkurence!

Naročajte in širite »KMETSKI LIST«!